ПІВНІЧНА АМЕРИКА 29.04.2025 | Марлі Мюррей

Осколки «американської мрії»

Демократичній партії потрібне прогресивне бачення майбутнього – сміліва альтернатива MAGA, спрямована проти істеблішменту

Поразку Демократичної партії в США можна пояснити її орієнтацією на клас з доходом вище середнього і вищою освітою. Її мова та ідеї виявилися занадто лівими для більшості американців, а політика ідентичності розколола суспільство. Занепад партії виявив глибинну непоправну системну ваду: нездійсненність «американської мрії» в XXI столітті.

Стратегія повернення демократів має ґрунтуватися на сміливішій мрії: про зміну системи.

Нові правила політичної гри

Курс, якого Демократична партія трималася в минулі роки, передбачав відокремлення, а іноді осуд і вигнання тих, хто лише частково погоджувався з політикою партії і не бачив користі в поширенні її ідеології. Це призвело до втрати значної кількості голосів робітничого класу і молоді, зокрема юнаків. Республіканці роками полювала на ці категорії населення, особливо на останню. Вперше намагаючись осмислити занепад Демократичної партії, губернатор Каліфорнії Ґевін Ньюсом запустив доволі млявий і плутаний подкаст, де бере інтерв'ю у відомих людей з авангарду руху MAGA. Його перший гість, консервативний активіст Чарлі Кірк, зазначив, що метою Республіканської партії було змістити молодь, яка зазвичай прогресивна, на 10 пунктів вправо за 10 років. Досягла цієї мети *Grand Old Party* набагато скоріше: в 2020 році виборці віком від 18 до 24 років забезпечили Джо Байдену перевагу в 29 пунктів, а в 2024 році Камала Харріс випереджала на 10 пунктів.

Заявлені цілі руху MAGA – відновлення американського

Це не дивно: з часів пандемії Республіканська партія досягла нових висот і тепер домінує в сфері подкастів. Джо Роґан, Такер Карлсон, Бен Шапіро – в політично

виробництва й пріоритет робітничого класу – явно перегукуються з основоположними принципами «американської мрії»

фрагментованому інформаційному середовищі та постковідному світі консерватори отримали доступ до набагато ширшої аудиторії. Демократи власними силами організовували місцеві громадські рухи й працювали з ними. Однак з минулого разу, коли вони мали велику підтримку виборців, вони не змогли виробити чіткого бачення змін. Барак Обама для багатьох американців, власне, був уособленням перспективи змін, маючи їхнє бачення, а також прозоре минуле. Цей імпульс підхопив сенатор Берні Сандерс, кандидат, котрий виступав за популістські зміни, спрямовані проти істеблішменту – подібно до руху MAGA. Стратег руху Стів Беннон називав Сандерса та сенаторку Елізабет Воррен єдиною загрозою для правопопулістського руху.

Як зазначає Беннон, однією з небагатьох демократів, які показали кращі результати, ніж Харріс, на виборах 2024 року, була конгресвумен Александрія Окасіо-Кортес. Вона перемогла в 14-му окрузі Нью-Йорка з 69,2 відсотка, хоча голосів за Дональда Трампа як президента від цього навряд чи поменшало. Підтримка Трампа в окрузі зросла на 33 відсотки, в той час як підтримка Харріс впала до 65 відсотків (Байден в 2020 році мав 77 відсотків). Окасіо-Кортес і Трамп хоча й уособлюють протилежні погляди, але мають дещо спільне, що, схоже, зачіпає американських виборців за живе: більш радикальний підхід до змін.

Цей висновок викликає питання: можливо, демократам варто припинити спроби вдосконалити існуючі політичні та економічні структури й насмілитися говорити про нові – нову «американську мрію»?

Осколки мрії

Заявлені цілі руху MAGA – відновлення американського виробництва й пріоритет робітничого класу – явно перегукуються з основоположними принципами «американської мрії»: будь-хто може стати середнім класом (з вищим економічним статусом і кращою освітою), якщо старанно працюватиме.Це, безперечно, стосується і тих, хто виїхав з країн зі значно гіршими економічними, політичними й соціальними умовами. «Мрія» передбачає

використання унікальних можливостей, які пропонує ця країна. США, як і раніше, дають можливість «вийти з грязі в князі» людям, націленим на успіх. Особливо тим, хто має достатньо ресурсів і привілеїв, щоб мріяти про колосальні речі: революцію в освоєнні космосу, найвпливовішу в світі технологічну компанію, славу і багатство, зароблені завдяки своїй винятковості. Але більшість американців про таке не мріє.

У більшості американців інша реальність. Вони живуть в країні, неспроможній виконати обіцянку, що представники середнього класу житимуть краще, ніж покоління їхніх батьків. Будучи найбагатшою і наймогутнішою в світі державою, маючи всі потрібні громадянам ресурси, США не в змозі забезпечити робітничий і середній клас найнеобхіднішим – доступним житлом, доступною освітою, якісною медициною не за всі гроші світу. Розчарований і зневірений (але величезний), цей сегмент суспільства не зміг визначити справжню проблему: «американська мрія» стала недосяжною, а її окремі складові, яких досягти можна, для більшості населення не актуальні.

Замість проводити політичні реформи, які наступна адміністрація може скасувати, Демократична партія повинна стати достатньо сміливою, щоб вимріяти нову мрію і покласти її в основу своєї політики

Глобалізація плодить невдах, особливо серед американських селян і робітників, багато з яких відчувають, що нецікаві політичним інститутам і економічним структурам країни. Навіть діти людей без вищої освіти, які тяжко працювали, щоб відправити їх у коледж, тепер спостерігають, як їх поступово витісняє штучний інтелект: це цикл без жодних натяків на покращення. Рух MAGA саме підбирає цих розчарованих і розгублених, обіцяючи повернути виробництво в країну й побудувати «Америку для американців», тобто воскресити «американську мрію». Багато нових прихильників MAGA з усіх верств населення мають спільну рису: вірять, що обрали бунтаря, який зламає систему та інституції, що не давали їм розвиватись.

Якщо політичні та економічні структури не зміняться, громадяни дедалі частіше будуть брати справи в свої руки: або долучатися в пошуках сатисфакції до єдиного відомого антисистемного руху – MAGA – або розглядати можливість «самосуду». Як приклад можна навести вбивство генерального директора UnitedHealthcare Брайана Томпсона 4 грудня 2024 року. Вбивцю, Луїджі Манджоне,

дехто вшановував як мученика, а близько 27 відсотків американців йому «помірно» співчували. Зміни, яких прагне країна, виходять за межі політичної сфери: вони стосуються також інституцій і установ, таких як охорона здоров'я, бізнес і банки.

США прагнуть досягати вершин – швидше, вище, сильніше – і створені для того, щоб їх досягати. Інновації та зміни там супроводжуються певним радикалізмом. Байден і Харріс стали оплотом останньої битви за відродження системи, що культивує застарілу «американську мрію» – мрію, яка, на думку 41 відсоток дорослих американців, тепер нездійсненна.

Замість проводити політичні реформи, які наступна адміністрація може скасувати, Демократична партія повинна стати достатньо сміливою, щоб вимріяти нову мрію і покласти її в основу своєї політики. В той час, коли Демократична партія позбавлена лідера й бачення, прогресистам слід наполягати на системних змінах, сміливішому баченні, реалістичному та актуальному для американського народу. Це має бути прогресивна, спрямована проти істеблішменту альтернатива MAGA. Ймовірно, вона повинна мати лівопопулістський відтінок і впливати на американців за допомогою цілісного підходу до медіа. Також треба позбутися прив'язки до ідентичності, сприймати різні погляди (від крайніх лівих до радикально центристських) і перестати обмежуватися привілейованими верствами населення, які голосують замість більшості американців, яка з різних причин не така привілейована.

Настав час для грандіозних мрій.

Переклад з англійської Дар'ї Прусенко

Марлі Мюррей

Марлі Мюррей (Marlies Murray) – фахівчиня з програмної діяльності і комунікацій Фонду ім. Фрідріха Еберта в Вашингтоні, округ Колумбія. Раніше працювала в Інституті Аспен в Німеччині, де відповідала за

Програму лідерства. Здобула ступінь бакалавра політології в Вільному університеті Берліна.